

ARXIU RAFA GIL

La coherència del pensament

La coherència política i el compromís cívic d'Enric Valor per la llengua i la cultura del seu poble han estat els puntals irrenunciables del pensament, la vida i l'obra del nostre escriptor. Una coherència i un compromís que va manifestar de manera reiterada al llarg dels anys.

Enric Valor, en la manifestació del Bloc Jaume I de València, el 6 de maig de 1995. Valor va participar en nombrosos actes per la sobirania política i nacional dels valencians.

Enric Valor era el darrer representant d'una nissaga d'intel·lectuals que han marcat la vida política i social dels valencians del segle XX. Amb la seua mort, perdem la figura d'un narrador de qualitats excepcionals, però també la d'un ciutadà que ha sabut estar a l'altura de les circumstàncies des de la coherència política i el compromís cívic del naciona-

lisme d'esquerres. Enric Valor manifestà de viva veu les seues conviccions en nombrosos actes de reivindicació política i nacional. EL TEMPS us n'ofereix una mostra representativa a partir de textos extrets de la seua obra.

La unitat de la llengua

"Som un poble, el poble valencià, establert secularment en un bell

país, vora el Mediterrani, i que parla una llengua pròpia que ja fa temps que anomenem valencià. Es tracta d'un idioma romànic que compartim amb el Principat de Catalunya, el Rosselló, les Illes Balears, la Franja de Ponent (a l'Aragó) i la ciutat de l'Alguer a Sardenya. Es tracta, doncs, de la llengua coneguda científicament com a catalana."

"Una llengua és l'expressió més genuïna d'una comunitat ètnica o històrica, l'instrument per excel·lència de relació i comunicació entre els seus membres, la manifestació indubtable del pensament original d'una societat organitzada"

"La llengua literària, el català literari, el va fer València en el segle XV. (...) Tu ja saps l'ordre de Fabra, va dir 'Jo dic als valencians que no es preocupassen d'escriure d'acord amb el barceloní, que depuren el valencià i que l'acosten al valencià dels seus grans escriptors medievals'. I això és el que hem fet, el que jo he fet..."

"El blaverisme és un secessionisme lingüístic que acabaria amb la desaparició del valencià. És la nova ofensiva de la dreta per acabar amb la llengua. (...) Volen fer analfabet el nostre poble separant-lo de la ciència filològica, de la Universitat, reduint-lo a un populisme inculte sense afany de superació."

El valencianisme

"Qui ha dit que a la contrada d'Alacant no hi existeix patriotisme, és a dir, amor a les coses que per ser de tot el País Valencià són també d'esta bella part sud de València? El qui ho ha dit, s'ha equivocat per complet. El nacionalisme valencià es desvetllarà en estes contrades, tant com en qualsevol altra banda, i ací també tot-déu sabrà ésser ciutadà conscient valencià."

"En un País en el qual falla quasi completament la capital, les coses no poden anar massa bé. Tanmateix, el nacionalisme s'ha mantingut malgrat la capital, en organitzacions independents i fins i tot en sectors minoritaris dels comunistes i socialistes. Són

els pobles i no les grans ciutats els que solen salvar les nacions.”

El nom del País

“Per a mi ha estat motiu de preocupació que haguessen consentit com a nom del País Valencià el de *Comunitat* o pitjor encara *La Comunitat*, sent que ja s’havia consolidat des del segle passat el de País Valencià. (...) Un país que perd la seua denominació autèntica, com es podrà refer? ‘Comunitat’ es refereix sols a les persones i no també al territori que ocupen. Que miren tots els diccionaris: açò és un ‘país’ i valencià. No hi ha res a fer-hi. Fins i tot els infants ho poden comprendre.”

El compromís polític

“Tots els valencians estem moralment obligats a contribuir a l’ús, el conreu, el respecte i la difusió del valencià, el nostre català; i encara que l’estudi d’altres llengües ens poden enriquir, no podem consentir la destrucció cultural i espiritual del nostre poble per mitjà de la implantació totalitària d’altre idioma”

Nacionalisme

“Democràcia és ‘regionalisme’; feixisme és ‘antiregionalisme’; perquè regionalisme és llibertat dels pobles i associació voluntària, i ‘antiregionalisme’ és dominació i absorció d’un poble per altre i submissió obligada. Per la democràcia, per la llibertat, sentim-nos tots regionalistes, contra l’imperialisme feixístic de Madrid.”

“Parlen eixos de la ‘unidad sagrada e inviolable de la nación española’; sent així, el nom Espanya o Ibèria no repon a una unitat ètnica, encara que siga una unitat geogràfica; perquè dins Ibèria, existeixen diverses nacionalitats, que si lliurement acorden unir-se per raons de veïnatge i confraternitat humana en un plànol d’igualtat de drets i obligacions, no poden estar sotmeses a les lleis, idioma, costums i capricis d’una d’elles, de la nacionalitat castellana, i a vore morta i escarnida la seua personalitat secular per haver-se-li ocorregut al cervell d’un Felip incendiar...”

ARXIU / PUCHADES

“Que miren tots els diccionaris: açò és un ‘país’ i valencià. No hi ha res a fer-hi. Fins i tot els infants ho poden comprendre.”

“El que s’hi ha de remarcar és el nostre fet diferencial, el fet de la nostra nacionalitat aliena a Castella: fet que ens atorga d’una faisó clara i concreta el dret a la nostra independència, subjectivitat i llibertat.”

Per la justícia, la democràcia i les llibertats dels pobles

“Totes les dictadures, tots els atropells, totes les explotacions, es basen sempre i se sostenen en una sola cosa: l’analfabetisme dels oprimits.”

La literatura com a mitjà de compromís polític amb la seua cultura i llengua

“L’amor a la llengua primer, després l’amor a la narrativa. (...) He intentat acomplir la meua obliga-

ció. Trobe ben natural haver escrit narracions i novel·les i, per tant, no ho considere gens excepcional.”

La coherència política

“Jo crec que l’estimació tan gran amb què em paguen tants milions d’amics en el País Valencià i un bon grapat al Principat de Catalunya és també per una cosa importantíssima, que no me n’he passat mai al grup mixt. Crec que la meua tossudesca ha sigut definitiva”

El compromís polític amb el Bloc de Progrés Jaume I

“Tinc l’honor de ser un dels fundadors, juntament amb Eliseu Climent, d’Acció Cultural, associació que és un honor per al País Valencià i una sort que haja estat fins ara funcionant a ple rendiment”

El CVC i el ‘pacte lingüístic’

“Tenim una llengua medieval i tenim també el document més gran que té cap llengua europea, el *Diccionari català-valencià-balear*, que és l’acta notarial de la unitat de la llengua. (...) Tot això del pacte lingüístic és una imbecilitat. És una barbaritat que siguen els polítics i no els filòlegs els que discuteixen sobre la llengua. Totes les universitats d’Espanya i del món estan per la unitat del català.”

L’estima pels pares i els amics

“Quant dec als meus pares en la qüestió lingüística! I a Castalla! La nacionalitat és la llengua: això ho he mamat al meu poble.”

“He tingut molts bons amics, professors gratuïts que han treballat moltíssim ensenyant-me coses: Josep Giner Marco, Sanchis Guarner, Carles Salvador... El mèrit que tinc jo és això, que a eixos senyors no els vaig fer traïció tampoc.”

Un futur esperançador

“Crec que si el poble valencià esguarda amb amor la seua pròpia identitat, manté la llengua tot i que siga en la situació actual i n’incrementa l’ús com a llengua de comunicació, la pervivència del valencià quedarà assegurada.”

Juli Capilla

Enric Valor, a València fent un discurs durant la manifestació del Bloc Jaume I, el 6 de maig de 1995. La coherència política i el compromís cívic han estat les constants més destacades del pensament i les conviccions d’Enric Valor.